

Az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság
1.Pf.20.130/2018/7.szám

Az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság
( ) által képviselt EOS Faktor Zrt. (1132 Budapest, Váci u. 30. szám alatti székhelyű)
felperesnek – dr. Kisházi János ügyvéd (3300 Eger, Fadrusz u. 20/B.) által képviselt
(lakos) alperes ellen
729.299.-Ft kölcsöntartozás és járulékai megfizetése iránt az Egri Járásbíróság előtt folyamatba tett
perében a 2018. évi április hó 23. napján 1.P.21.370/2017/11. szám alatt meghozott ítélet ellen az
felperes által benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, míg
fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000.- (Húszezer) forint
másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az ERSTE Leasing Autófinanszírozási Zrt. (a továbbiakban: felperesi jogelőd) mint hitelező és az
alperes mint adós között 2008. augusztus 29-én deviza alapú kölcsönszerződés jött létre 2.636.000.-
Ft vételárú személygépkocsi megvásárlásának finanszírozása céljából 36,23 % önerő mellett. A
hitelező 1.681.000.-Ft kölcsönösszeget bocsátott rendelkezésre 60 hónap futamidőre, havi 31.867.-
Ft törlesztőrészlet mellett, évi 5,19 % üzleti kamat és évi 7,7 % THM mellett.

Az ERSTE Leasing Általános Szerződési Feltételek hitelszerződésekhez megnevezésű általános
szerződési feltételek (továbbiakban: ÁSZF.) 4.1.1. pontja szerint a hitel összege euróban, svájci
frankban, vagy magyar forintban került meghatározásra, azonban a folyósítás és a hitel
visszafizetése, törlesztése minden esetben magyar forintban történik. Az euróban, vagy svájci
frankban meghatározott hitel forintban kifejezett összege devizaneme és futamideje a
hitelszerződésben kerül rögzítésre.

A 4.1.2. pont szerint a deviza alapú hitel forintban kifejezett összege a hitel deviza elemeinek
megfelelően az ERSTE Bank Nyrt. által közzétett, a hitelszerződés hatálybalépése napján érvényes
hivatalos HUF/devizanem számlakonverziós deviza vételi árfolyam (a továbbiakban: bázis
árfolyam) alapján kerül meghatározásra.

A 4.1.3. pont szerint az adós a részére folyósított hitel kamattal növelt összegét a hitelszerződésben
rögzített számú, összegű és esedékességű törlesztőrészlet, valamint havi fix deviza alapú
hitelkonstrukció esetén az árfolyam különbözet részletek megfizetésével köteles visszafizetni.

Az ERSTE Leasing Autófinanszírozási Zrt. jogutódja az ERSTE Bank Hungary Zrt. beolvadás útján, amely 2014. augusztus 25-én azonnali hatállyal felmondta a kölcsönszerződést, az Elszámolási törvény alapján elkészítette a felülvizsgált elszámolást és 2015. június 19-i nappal a felperesre engedményezte a perbeli követelést.

A felperes keresetében 729.299.-Ft tőke és ezután 2015. június 10-től a kifizetés napjáig járó mindenkori érvényes jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes 15.915.-Ft tőke és 22.-Ft kamat vonatkozásában a keresetet elismerte, ezt meghaladóan az érvénytelenségi kifogást tartalmazó kereseti ellenkérelme a kereset elutasítására irányult: arra hivatkozott, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés esetében az árfolyamváltozásból eredő kockázattal kapcsolatos tájékoztatás nem volt világos és érthető.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 15.915.-Ft és 22.-Ft kamat, valamint a tőkeösszeg után 2015. március 15-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkammattal megegyező mértékű kamat megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítéletet az elsőfokú bíróság azzal indokolta, hogy az alperes elismerése erejéig marasztalta az alperest a kereseti kérelemnek megfelelően, melyet meghaladóan a követelést megalapozatlannak találta, mert a követelésösszege pontosan nem határozta meg a felperes.

Döntését továbbá azzal indokolta, hogy az alperes az árfolyamkockázatról nem kapott világos és érthető tájékoztatást, nem volt megállapítható, hogy az árfolyamkockázatról az alperest milyen módon tájékoztatták, annak tartalmát a felperesnek kellett volna bizonyítania, azonban a felperes azt sem bizonyította, hogy az ÁSZF-ben foglaltaknak megfelelően tájékoztatták az alperest az árfolyamváltozásból eredő kockázatról.

Az elsőfokú bíróság hivatkozott továbbá arra is, hogy amennyiben az ÁSZF-nek megfelelő tájékoztatást kapta meg az alperes, abból az árfolyamkockázat létrejöttére csak áttételesen lehet következtetni. Az árfolyamváltozásból eredő többletterhet csak egy olyan matematikai képletből olvashatóak ki, amely kockázatra nem utal, sokkal inkább egy kiegyensúlyozott árfolyamnyereség-árfolyamvesztesség látszatát keltik. Abból az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára egyértelműen nem ismerhető fel, hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlenül is változhat, az ilyen árfolyamváltozás lehetősége valós, a kölcsön futamideje alatt is bekövetkezhet, annak nincs felső határa, és ebből eredő kockázat kizárólag őt terheli. A perbeli kölcsönszerződés 7. és 10. pontjában az árfolyamváltozás csupán fogalom meghatározásként jelentkezik.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában rögzítette továbbá azt is, hogy amennyiben a felperes nem tudja bizonyítani, hogy ezen kockázatról megfelelő tájékoztatást adott, annak a bizonyítására is köteles, hogy milyen összegű tartozása keletkezett az alperesnek a szerződésben szereplő árfolyamkockázat fogyasztóra történő telepítése nélkül. E körben nem csatolt olyan kimutatást, amelyből megállapítható, hogy milyen összegű tartozása lenne az árfolyamkockázat fogyasztóra történt telepítése nélkül.

Rögzítette továbbá azt is, hogy a szerződés érvénytelenségét az ítélet rendelkező részében nem kellett megállapítani és nem kellett rendelkeznie - erre vonatkozó viszontkereset hiányában - a

szerződés érvényessé nyilvánításáról sem. A követelés összegszerűségének megállapítása során azonban nem volt mellőzhető annak vizsgálata, hogy a fogyasztót a tisztességtelen szerződési feltételekre figyelemmel terheli-e bármilyen szinten az árfolyamkockázat. Ennek jogkövetkezményét a Kúra 1/2010.PK. vélemény 5. pontja alapján akként vonta le az elsőfokú bíróság, hogy a szerződést érvényessé nyilvánította az árfolyamkockázat alperesre történő telepítés mellőzésével.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával 729.299.-Ft tőke és ezután 2015. június 10-től a kifizetésig a jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező késedelmi kamat 28.786.-Ft késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni, míg másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára kérte utasítani.

A fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a szerződés megkötésekor az alperes az árfolyamváltozásból eredő kockázatot vállalta, tekintettel arra, hogy az adós tartozása devizában keletkezett, folyósítása, törlesztése pedig forintban került sor. Az ÁSZF árfolyamváltozásra vonatkozó 4.1.1., 4.4.2., 4.5.3., és 4.8.pontjai egyértelmű és világos tájékoztatást nyújtottak az alperes számára. Az átlagfogyasztó számára nem feltétlenül ismert kifejezések használata matematikai formulák, képletek alkalmazása elkerülhetetlen, ezért ezek önmagukban nem lehetnek tisztességtelenek. A tájékoztatásnak eleget tett a felperesi jogelőd azáltal, hogy a szükséges képleteket meghatározta az ÁSZF-ben, valamint a szerződésben megjelölte a hitel deviza nemét is két helyen és a 7. pontban rögzítette, hogy az árfolyamkockázat eredményként a törlesztőrészek az ügyleti kamatláb és a THM mértéke változhat. Utalt a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.258/2017/3.számú ítéletének indokolására is.

A kereset összegszerűsége vonatkozásában utalt arra, hogy a követelés a DH.1. és DH.2. tv. szerint felülvizsgált elszámolás eredményén alapult.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

Utalt arra, hogy a felperes keresetében a követelés összegszerűségére csupán tényállítást tett, azt azonban okirati bizonyítékokkal nem támasztotta teljeskörűen alá. A tartozás összegszerűségének a kiszámítására vonatkozó elszámolást nem adott. Nem tartalmazta azt a levezetést, hogy a szerződés megkötésétől az igényérvényesítés időpontjáig az alperesnek mely időpontban a szerződés mely rendelkezése alapján milyen mértékű kölcsön, kamat és árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettsége keletkezett, ebből pontosan mikor és milyen törlesztő összeget, kamatot, árfolyamváltozásból eredően felszámítható költséget fizetett meg, közölve az esetleges késedelembe esés folytán mikor, milyen mértékű késedelmi kamatot és egyéb költséget számított fel. Minden egyes befizetést göngyölve kellett volna kimutatnia a tartozás alakulásáról, a kamatváltozásokat az árfolyamváltozásból eredő követeléseket és egyéb költségek felszámítását pedig nemcsak jogcímét illetően kellett volna megjelölnie, hanem az egyes pontokban foglalt követeléselemekre nézve tényállást kellett volna adnia. Önmagában az, hogy a DH.2.tv.szerinti elszámolás felülvizsgálatnak minősült, nem eredményezi az összegszerűség bizonyítottságát. Régi Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (továbbiakban: rPp.) 389. § (2) bekezdése szerint a fél a bizonyítási indítványát legkésőbb az első tárgyalási napon terjeszthette volna elő. A felperes képviselője az első tárgyaláson nem jelent meg, bizonyítási indítványt sem terjesztett elő.

A felperes Pf.4.sorszám alatti beadványában állította, hogy az elsőfokú eljárás során az első tárgyaláson megjelent, továbbá előkészítő irat előterjesztésével részletesen levezette az összecszerűség alakulását a felülvizsgált elszámolásra tekintettel.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (3) bekezdés alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül és a fellebbezést az rPp.393. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el, amelynek keretében a fellebbezést megalapozatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság a jogvita (jogalap) elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, annak eredményéből okszerűen állapította meg a tényállást. A felek a másodfokú eljárás során további bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, annak foganatosítása érdekében az elsőfokú tárgyalás megismétlése, vagy kiegészítése szükségtelen, és a fellebbezésben a felperes maga sem jelölt meg olyan lényeges eljárásjogi szabálysértést, amely az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére alapot adhatna, azt a másodfokú bíróság nem észlelt, ezért a rPp.253. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az ügy érdemében hozta meg a döntését.

A másodfokú bíróság az rPp. 253. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének alperest marasztaló nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, míg ezt meghaladóan a jogvita elbírálásának döntő kérdése az volt, hogy a perbeli kölcsönszerződés az alperes érvénytelenségi kifogásában rögzített okból érvénytelen-e.

A szerződő felek között a régi Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (továbbiakban: rPtk.) 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre, amely alapján a hitelező meghatározott pénzüsszeget volt köteles rendelkezésre bocsátani, az adós pedig kötelessé vált a kölcsönösszeg szerződés szerinti visszafizetésére. Érdemben helyesen rögzítette a felperes a fellebbezésében azt, hogy a szerződő felek között deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. Ennek oka az, hogy a kölcsönösszeg kirovó pénznemét idegen pénznemben és nem forintban határozták meg, és az alperes mint adós az rPtk. 231. § (1) bekezdésében rögzített főszabálynak megfelelően forint lerovó pénznemben volt köteles teljesíteni.

A fellebbezési ellenkérelemben az alperes változatlanul utalt arra, hogy tisztességtelen volt a pénztartozás idegen pénznemben történő kikötése az árfolyamváltozásból eredő kockázattal kapcsolatos nem megfelelő tájékoztatásra tekintettel.

Az rPtk. 205. § (3) bekezdés értelmében a felek a szerződés megkötésével együttműködni kötelesek, és tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről. Tájékoztatási kötelezettségüket a régi hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (a továbbiakban: rHpt.) 203. § akként konkretizálta, hogy fel kellett tárnai a szerződési ügyletben az ügyletet érintő kockázatot, amelynek tudomásul vételét az ügyfél aláírásával igazolta. Az rHpt. 203. § (7) bekezdés a) pontja értelmében a kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre.

A fellebbezésben foglaltakkal szemben a perbeli kölcsönszerződés, valamint annak részévé vált ÁSZF a kockázatfeltáró nyilatkozatot, tehát az árfolyamkockázat ismertetését és annak hatását a törlesztőrészletre külön nem tartalmazták.

Ugyan az rHpt. 203. § olyan többletkötelezettséget nem írt elő a pénzüintézet számára, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatot a kölcsönszerződéstől külön íven szövegezze meg, a kölcsönszerződésen, amelyen az alperes mint adós aláírása szerepelt, valamint az annak részévé vált ÁSZF -en sem rögzítették azonban a kockázatfeltáró nyilatkozatot.

Az rHpt. 203. § azonban jogszabálysértésként a szerződés érvénytelenségének szankcióját nem rögzítette. Az rPtk-n kívüli külön jogszabályban rögzített jogszabályok megsértése, vagy megkerülése önmagában azonban a szerződés érvénytelenségét nem eredményezheti, kizárólag abban az esetben, ha az adott jogszabály a normasértésre kifejezetten azt a szankciót fűzi. Ennek hiányában ezért nem volt mellőzhető jelen esetben annak vizsgálata, hogy a deviza alapú kölcsönszerződésből eredő tartozás idegen pénznemben történő meghatározására vonatkozó szerződési kikötés tisztességtelen volt-e vagy sem.

Az rPtk. 209. § (4) bekezdése kimondta, hogy a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetőleg a szolgáltatás-ellenszolgáltatás mértékét meghatározó szerződési kikötésekre.

Az rPtk. 2009. május 22-től hatályos módosítása nyomán az rPtk.209. § (4) bekezdése szerint az ÁSZF és a fogyasztói szerződésben rögzített egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos, vagy nem érthető. Ez a rendelkezés az Európai Unió Bírósága C-21/13.számú ügyben hozott ítéletben is hangsúlyozott irányelv konform értelmezés nyomán alkalmazandó, mert a belső jog egyetlen szabályából sem volt levezethető az, hogy nem megfelelően átültetett irányelv érthetőségre, világosságra vonatkozó szabályai nem alkalmazhatók. Az érintett rendelkezést pedig a Tanács a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. IV.5.93/13.EGK. Irányelv (a továbbiakban: irányelv) 4. cikk (2) bekezdésén alapult. Az érvénytelenségi ok elbírálása tekintetében tehát annak volt döntő jelentősége, hogy világosak és érthetőek voltak-e az árfolyamváltozás következményei viselésével összefüggő főszolgáltatást megállapító szerződési kikötések, figyelemmel a Kúria 2/2014. PJE. határozat 1.pontjához fűzött indokolásra is: tehát azt kellett vizsgálni, hogy a felperes által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt-e az átlagos fogyasztói mércén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és az árfolyam reá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa.

Az elsőfokú bíróság a szerződési kikötés tisztességtelenségével kapcsolatosan mindezt végeredményét tekintve helyesen rögzítette vizsgálata tárgyát, és a szerződéskikötés világosságra és érthetőségre vonatkozó valamennyi körülmény gondos mérlegelésével helyes jogkövetkeztetésre jutott.

A szerződési feltétel világossága és érthetősége szempontjából – figyelemmel az Európai Unió Bírósága C-26/13., C-51/17. számú ítéletben rögzített értelmezésre is – nem kizárólag azt kellett érteni, hogy az érintett feltétel nyelvtani szempontból érthető-e a fogyasztó számára, hanem azt is, hogy a szerződés átlátható jelleggel feltüntette az érintett feltételben meghatározó külföldi pénznem átváltási mechanizmusának konkrét működését, valamint az a mechanizmus és a kölcsön folyósítására vonatkozó többi feltételben előírt mechanizmus közötti viszonyt oly módon, hogy a fogyasztónak módjában álljon egyértelműen az érintett szempontok alapján értékelni a számára ebből eredő gazdasági következményeket. Tehát a fogyasztó az alapján ne csak arra legyen képes, hogy a nemzeti fizetőeszköz kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségre gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit is.

Az adott szerződési kikötés világossága és érthetősége szempontjából nemcsak az adott szerződési kikötés, hanem a szerződés és annak részévé vált ÁSZF egyéb érintett rendelkezéseit is együttesen kellett vizsgálni. Az ÁSZF fellebbezésben megjelölt 4.1.1., 4.4.2., 4.5.3., és 4.8. pontjának együttes

vizsgálata és értelmezése mellett sem volt megállapítható a Kúria 2/2014.PJE határozat 1. pontjához fűzött indokolásra figyelemmel, hogy a felperesi jogelőd által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az átlagos fogyasztói mércén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára az, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli és az árfolyam reá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. A szerződés egyedi részének 7. pontjának azon mondata, hogy „a törlesztőrészletek a hitelügyleti kamatlába az árfolyam különbözetek ügyleti kamatlába és az induló teljes hiteldíjmutató a hitelező ÁSZF-ben meghatározott módon változhat, amit az adós a „jelen okirat aláírásával az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásként tudomásként vett az átlagos fogyasztó mércén megítélt konkrét fogyasztó számára nem világos és érthető tájékoztatás az árfolyamváltozásból eredő kockázat Kúria fenti PJE határozat 1. pontjához fűzött indokolásra is figyelemmel.

Az ÁSZF 4.1.1. pontjában az rPtk. 231. § (2) bekezdésében rögzített díszpozitív törvényi rendelkezésnek megfelelően a lerovó pénznemet forint pénznemben határozták meg. A 4.4.2. pontban meghatározták azt a képletet, amely alapján a hitelszerződésben rögzített devizanemben kifejezett tőketartozás forint ellenértéke megállapítható, figyelemmel a tőketartozás aktuális deviza árfolyamára, valamint a bázis deviza árfolyamára. Az ÁSZF ezen szerződési kikötéssel további kifejezett tájékoztatást az árfolyamkockázattal kapcsolatosan nem tartalmazott. A képlet kizárólag ahhoz nyújtott segítséget, hogy azon szerződési kikötésre tekintettel, amely szerint a kirovó és lerovó pénzneme a kölcsönszerződésben eltért, a tőketartozás milyen módon számítható ki. A szerződési kikötés érthetősége és világossága szempontjából azonban az átlagos fogyasztói mércén megítélt konkrét fogyasztó számára többlettájékoztatás ez a szerződési kikötés ahhoz képest, hogy a kölcsöntartozás kirovó pénzneme CHF, nem tartalmazott.

Az ÁSZF. 4.5.2. pontjában rögzített THM megváltoztatása eseteit tartalmazó szerződési kikötés kifejezett tájékoztatás arra, hogy a CHF és HUF közötti árfolyamváltozásnak milyen következményei vannak a fogyasztó számára, szintén nem tartalmazott. Az a nemleges megállapítása, hogy a THM mértéke az árfolyamkockázatot nem tükrözi, további kifejezett tájékoztatást az árfolyamkockázatra nem tartalmaz.

A szerződő felek a szerződés 7. pontjában havi fix deviza alapú hitel konstrukcióban állapodtak meg. A szélsőséges árfolyamváltozás esetére irányadó szabályokat pedig az ÁSZF fellebbezésben rögzített 4.8. pontja tartalmazta. Arra az esetre, ha a mindenkori aktuális deviza árfolyam hitelszerződés szerinti meghatározása napján érvényes ERSTE Bank Nyrt. által közzétett hivatalos HUF/devizanem számlakonverziós deviza vételi árfolyam a hitelszerződésben meghatározott bázis deviza árfolyam 125 %-át meghaladó, vagy a hitelszerződésben meghatározott bázis deviza árfolyam 75 %-ánál kisebb értéket vesz fel. Ebben az esetben ugyanis a nem havi fix deviza alapú hitel konstrukciót szabályozó hitelszerződés szabályait tekintették irányadónak azzal, hogy a szerződő felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy a pozitív és a negatív árfolyam különbözettel 30 napon belül elszámolnak egymással. A törlesztőrészletek számát a 4.1.4. pont tartalmazta: a havi fix deviza alapú kölcsönszerződés esetén a halmozott árfolyam különbözet esetén a törlesztőrészletek száma annyival növekedett, mint amennyi árfolyam különbözet részlet megfizetésére vált kötelezetté az adós azzal, hogy az utolsó törlesztőrészlet esedékesség naptári hónapját követő minden naptári hónap 15-e. Valamennyi érintett szerződési kikötés összevetéséből megállapítható az, hogy a kölcsöntartozás összege a törlesztőrészletek száma és a törlesztőrészletek összege a kölcsönszerződés megkötését követően meghatározható volt. Ez önmagában azonban nem elegendő ahhoz, hogy az árfolyamváltozás általános kockázattal kapcsolatos tájékoztatás világos és érthető legyen a fogyasztó számára.

Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy az aktuális árfolyam és a bázis deviza árfolyam alapul vételével alkalmazott képlet és az ez alapján meghatározandó törlesztőrészletek száma az átlagos

fogyasztó mércén megítélt konkrét fogyasztót nem igazította el abban, hogy milyen gazdasági következményei lehetnek annak, hogy a kölcsöntartozás kirovó pénznemét idegen pénznemben határozták meg. Ehhez lett volna szükséges az árfolyamváltozásból eredő kockázattal kapcsolatos világos és érthető tájékoztatás, amelynek kritériumait a Kúria 2/2014.PJE.határozat 1.pontjához fűzött indokolás is tartalmaz.

A kölcsönszerződés részévé vált ÁSZF felperes által hivatkozott rendelkezése együttes értelmezése arra elegendő tájékoztatást tartalmaztak, amely alapján kiszámítható volt, hogy a szerződés megkötését követően meghatározott időpontban az alperes lerovó pénznemben mekkora összegű kölcsöntartozást köteles a felperes részére visszafizetni. Az általánosan tájékozott ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára azonban nem volt érthető az, hogy a magyar fizetőeszköz súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletre milyen hatást gyakorol. A fogyasztó kockázattudatosság érdekében így a felperes jogelődje által alkalmazott ÁSZF nemcsak kifejezett tájékoztatást nem tartalmazott, hanem a Kúria idézett jogegységi határozatának 1. pontjában rögzítettekre figyelemmel a tartozás külföldi pénznemben történő kikötésére vonatkozó és arra utaló szerződéses kikötések együttes értelmezése alapján sem volt világos és érthető a tájékoztatás. Nem kapott világos tájékoztatást arról, hogy az általa vállalt árfolyamkockázat gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben a forint pénznem – amelyben a jövedelmét kapja – leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsöntartozást kirótták.

A fellebbezési ellenkérelemben foglaltakkal kapcsolatosan hangsúlyozandó, hogy tény, hogy a szerződés megkötése előtt, illetőleg annak megkötésekor a forint – svájci frank változásának mértéke nem volt meghatározható, így a fogyasztónak nyújtott tájékoztatás körében nem volt elvárható annak mértékének szerződésben történő rögzítése, mindez azonban nem mentesítette a fogyasztóval szerződést kötő felet attól, hogy az árfolyamváltozásba rejlő kockázattal kapcsolatos világos és érthető tájékoztatást nyújtson a fogyasztó alperesnek a fentiekben kifejtettek szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően.

Az rPtk. 239. § (2) bekezdésére is figyelemmel így a kirovó pénznem alkalmazását előíró szerződési kikötés az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése szerint tisztességtelen volt, ezért mint a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési kikötés eredménytelenségére tekintettel a szerződés nem teljesíthető, a perbeli kölcsönszerződés teljesen érvénytelen, amelyre tekintettel megszűnt a felperes jogosultsága arra, hogy az alperes a szerződésben lévő szolgáltatások teljesítését követelje, az alperesnek pedig a kötelezettsége arra, hogy a szerződésből eredő szolgáltatást teljesítse.

Jelen perben – figyelemmel a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira is – a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeit alkalmazni nem lehetett, az alperes érdemi ellenkérelmében rögzített sikeres érvénytelenségi kifogásának jogkövetkezménye kizárólag a kereset elutasítása lehetett. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság mellőzi az elsőfokú ítélet érvényessé nyilvánításra vonatkozó ellentmondó indokait, tekintettel arra, hogy kereseti kérelem hiányában hivatalból az érvénytelenség ezen jogkövetkezményét alkalmazni nem lehetett. Az érvényessé nyilvánítás a szerződés bíróság általi módosítását jelenti annak érdekében, hogy az érvénytelenségi okot utóbb a bíróság ítélete kiküszöbölje. Ilyen rendelkezést az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazott, arra pedig ítéleti indokolásában helyesen utalt, hogy eljárásjogi lehetősége nem is volt arra az elsőfokú bíróságnak, hogy az érvénytelenségi kifogást alapján – melyet az elsőfokú bíróság vélhetően elírás miatt beszámítási kifogásnak minősített – az ítélet rendelkező részében döntsön az érvénytelenség jogkövetkezményeiről.

Az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság
1.Pf.20.130/2018/7. szám

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - mint érdemben helyest - a fenti indokolásbeli kiegészítések mellett az rPp.253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján az eredménytelenül fellebbező felperest kötelezte a pernyertes alperes másodfokú perkölségének a megfizetésére, amely a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapított, azonban a (6) bekezdésre figyelemmel 20.000.-Ft-ra mérsékelt másodfokú ügyvédi munkadíjból állt, tekintettel arra, hogy a másodfokú eljárás során tárgyalást tartani nem kellett, az alperes jogi képviselője fellebbezési ellenkérelmet tartalmazó beadványt terjesztett elő, amely az elsőfokon ismertetett jogi indokait tartalmazta.

E g e r, 2019. április hó 10. napján

Dr. Németh Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Gulyás István s.k.
előadó bíró

Dr. Oltai Kovács Krisztina s.k.
bíró